

विद्युत नियमन आयोग
सानो गौचरण, काठमाडौं

आयोगको मिति २०८१।११।१९ को निर्णयले मिति २०८१/०१/२४ मा बसेको आयोगको
२३२औं बैठकबाट निर्धारित बुटवल पावर कम्पनी लिमिटेडद्वारा सञ्चालित आँधिखोला विद्युत
वितरण केन्द्रको विद्युत उपभोक्ता महसुल दरको पुनरावलोकन

(२०८२ बैशाख १ देखि लागू हुने)

वितरण अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्ति: बुटवल पावर कम्पनी लिमिटेड, बुद्धनगर, काठमाडौं

काठमाडौं, नेपाल
२०८१ फाल्गुन १९
www.erc.gov.np

विद्युत नियमन आयोग

श्री डा. राम प्रसाद धिताल	अध्यक्ष
श्री गौतम डंगोल	सदस्य
श्री डा. मधुसुधन अधिकारी	सदस्य
श्री डा. झमक प्रसाद शर्मा	सदस्य
श्री मन देवी श्रेष्ठ	सचिव

विषयसूची

१.	पृष्ठभूमि.....	४
२.	आयोगको अध्ययन तथा विश्लेषण.....	८
३.	आयोगले पुनरावलोकनपश्चात् निर्धारण गरेको महसुल दर)संशोधित महसुल दर.....	१४
४.	निर्देशन.....	२५
	अनुसूची-१ :बिलिड गर्ने तरिका	२९

बुटवल पावर कम्पनीद्वारा सञ्चालित आँधिखोला विद्युत वितरण केन्द्रको उपभोक्ताको विद्युत महसुल दर निर्धारणसम्बन्धी निर्णयको पुनवरालोकन

१. पृष्ठभूमि

कम्पनी ऐन २०२१ बमोजिम मिति २०२२/०९/१४ मा प्राइभेट लिमिटेड कम्पनीको रूपमा दर्ता भई मिति २०४९/११/०६ मा पब्लिक लिमिटेड कम्पनीको रूपमा परिणत भएको तथा विद्युत ऐन, २०४९ बमोजिमको व्यवस्थाअनुसार विद्युत उत्पादन, प्रसारण तथा वितरण अनुमतिपत्र प्राप्त गरेको बुटवल पावर कम्पनी लिमिटेड (यसपछि “बि.पी.सी.” भनी सम्बोधन गरिएको) द्वारा सञ्चालित आँधिखोला विद्युत वितरण केन्द्रले विद्युत उपभोक्ता महसुल निर्धारणको लागि मिति २०८०/१०/२१ मा विद्युत नियमन आयोग (यसपछि “आयोग” भनी सम्बोधन गरिएको) समक्ष प्रस्तावित विद्युत उपभोक्ता महसुल दरसहित निवेदन पेश गरेको थियो। उक्त निवेदन प्राप्त भएपश्चात् सरोकारवालालाई सुसूचित गराउने उद्देश्यका साथ आयोगद्वारा प्राप्त गरिएका सम्पूर्ण विवरणहरू आयोगको वेबसाइट (<https://erc.gov.np/>) मा प्रकाशित गर्नुका साथै सरोकारवालाको राय, सुझाव तथा प्रतिक्रियाको लागि मिति २०८०/१२/२८ को गोरखापत्र राष्ट्रिय दैनिकमा विस्तृत सूचना प्रकाशन गरिएको थियो।

आयोगद्वारा बि.पी.सी.को उपभोक्ता महसुल दरसम्बन्धी प्रस्तावउपर विस्तृत अध्ययन पूरा गरी सो प्रस्तावउपर सरोकारवालाहरूको राय, सुझाव तथा प्रतिक्रिया लिनका लागि विद्युत नियमन आयोग सार्वजनिक सुनुवाइ सञ्चालन निर्देशिका, २०७६ को दफा ३ को उपदफा (१) खण्ड (क) तथा दफा ४ को उपदफा (३) समेतको व्यवस्थाबमोजिम मिति २०८१/०१/१४, शुक्रबारका दिन सूचना प्रविधि माध्यमसमेतको प्रयोग गरी स्याङ्जा जिल्ला पुतलीबजार नगरपालिका वडा न.१, सिटि हलको परिसरमा सरोकारवालाहरूको सहभागिताका साथ सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रम आयोजना गरिएको थियो। यसका साथै, सम्बन्धित क्षेत्र तथा नेपालभरिका समग्र उपभोक्ता, भिन्न-भिन्न उपभोक्ता वर्गका प्रतिनिधित्व गर्ने विभिन्न संस्था एवम् सरोकारवालाहरूबाट समेत राय, सुझाव

तथा प्रतिक्रिया प्राप्त गर्ने अभिप्रायले आयोगले आधुनिक प्रविधिको समेत उपयोग गरी विद्युतीय माध्यम (अन-लाइन) बाट कार्यक्रमको प्रत्यक्ष प्रसारण हुने व्यवस्था गरिएको थियो।

आयोगले समस्त विद्युत उपभोक्ताको हित र बि.पी.सी.को संस्थागत तथा वित्तीय स्वास्थ्यलाई समेत मध्यनजर गर्दै बि.पी.सी.ले पेश गरेको प्रत्येक आमदानी तथा खर्चको विस्तृत अध्ययन गरी एक स्वतन्त्र तथा सक्षम नियामकीय निकायको दृष्टि (Regulatory Eye) बाट विश्लेषण गरी विद्युत उपभोक्ता महसुल दर निर्धारण गरेको थियो। बि.पी.सी.ले आँधिखोला विद्युत वितरण केन्द्रको विद्युत उपभोक्ता महसुल दरमा ७५ प्रतिशत वृद्धि माग गरेकोमा आयोगको मिति २०८१/०१/१७ को २३० औं बैठकको निर्णयानुसार हालको औसत दरमा ३९.३७ प्रतिशतले हुन आउने औसत रु. २.५२ थप गरी नयाँ औसत रु. ८.९१ कायम हुने गरी महसुल दर समायोजन/निर्धारण गर्ने र मिति २०८१/०१/२४ को आयोगको २३२ औं बैठकले उक्त निर्णयको पूर्ण पाठ र उपभोक्ता विद्युत महसुल दरको सूचना राष्ट्रियस्तरको पत्रिकामा प्रकाशन गर्ने निर्णय गरेबमोजिम मिति २०८१/०२/०१ मा उपभोक्ता विद्युत महसुल दर निर्धारणको सूचना गोरखापत्रमा प्रकाशन गरिएको थियो।

माथि उल्लेख भए बमोजिम वुटवल पावर कम्पनीबाट संचालित आँधिखोला विद्युत वितरण केन्द्रबाट वितरित उपभोक्ता महसुल दर यस आयोगको मिति २०८१।०१।२१ को निर्णयबाट वृद्धि भई मिति २०८१।०२।०१ को गोरखापत्रमा विधिवत् सूचना प्रकाशित भएकोमा त्यस उपर उपभोक्ता वर्गबाट पटक पटक असन्तुष्टि जाहेर भएको । यसैक्रममा पाल्पा जिल्लाको पूर्वखोला गाउँपालिकाको ६ नं. वडा कार्यालयका वडा अध्यक्ष धनबहादुर घर्तीबाट हस्ताक्षरित मिति २०८१।२।६ च. नं. ६८२ को विद्युत् महसुल पुनरावलोकन गरिदिनुहुन भन्ने विषयको आयोगमा मिति २०८१।४।२५ मा हुलाकबाट प्राप्त पत्रमा निम्न व्यहोरा उल्लेख छः—

“प्रस्तुत विषयमा तहाँ आयोगबाट आँधिखोला विद्युत् वितरण केन्द्रको महसुल वृद्धि गरिएको भनी मिति २०८१।२।१ गोरखापत्रमा प्रकाशित सूचनाबाट जानकारी हुन आएको र सो निर्णय आम उपभोक्ताहरूको हित विपरीत हुन आएकोले विद्युत् नियमन आयोग ऐन, २०७४ दफा २२ बमोजिम त्यसको शीघ्र विद्युत् महसुल पुनरावलोकन गरिदिनुहुन अनुरोध गर्दछु । साथै उक्त विद्युत् वितरण केन्द्रको सेवा क्षेत्रभित्र नेपाल सरकारले दिने छुट खानेपानी, सिंचाइ, विपन्न नागरिक जस्तो सेवाबाट

वंचित भएको र आवश्यक विद्युत् सेवा प्राप्त गर्न नसकेको समेत जानकारी गराउँदै यो निवेदन हुलाक मार्फत प्रेषित गरिन्छ ।”

यसै विषयमा यस अघि पनि नेत्र प्रसाद पाण्डे संयोजक भएको आँधीखोला जलविद्युत वितरण केन्द्रको विद्युत महसुल वृद्धि विरुद्ध संघर्ष समिति स्याङ्जाबाट मिति २०८१।२।१६ मा सो महसुल दरको पुनरावलोकन र विद्युत् सेवाको गरणस्तर सुधार हुनुपर्ने भन्ने माग सहित विद्युत नियमन आयोग ऐन, २०७४ को दफा २२ अनुसार यस आयोगमा निवेदन परेको ।

यसरी निवेदन परेपछि विद्युत नियमन आयोग ऐन, २०७४ को दफा २२ अनुसार पुनरावलोकन गर्ने वा साविककै महसुल कायम राख्ने भन्ने बारेमा आयोगबाट निर्णय हुनुपर्नेमा मिति २०८१।१।२५ देखि आयोगका तत्कालीन अध्यक्ष र सदस्यको पदावधि समाप्त भई आयोगमा १ जना सदस्य मात्र रहनु भएको कारणबाट २०८१।१।२५ देखि २०८१।३।९ सम्म आयोगको अपूर्णताको कारणले कामकारवाही अवरुद्ध भएको हुनाले सो अवधिमा उक्त पुनरावलोकनको निवेदन उपरको कामकारवाहीको प्रकृया अगाडि बढ्न नसकेको ।

विभिन्न राजनीतिक दलहरू नेपाली काङ्ग्रेस, नेकपा एमाले, नेकपा माओवादी केन्द्र, राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी, एकीकृत समाजवादी, राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी, क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, राष्ट्रिय जनमोर्चा, नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (विप्लव) लगायतका स्थानीय संगठनहरूले विभिन्न प्रेस विज्ञप्ति, वक्तव्य, ध्यानाकर्षण पत्र आदिको माध्यमबाट उक्त महसुल वृद्धि उपर असहमति जनाउँदै महसुल यथावत् हुनुपर्ने आशयको माग राखेको व्यहोरा आयोगको जानकारीमा रहेको ।

पाल्पाबाट प्रतिनिधि सदस्य माननीय नारायण प्रसाद आचार्य, स्याङ्जाबाट गण्डकी प्रदेशसभा सदस्य माननीय भोजराज अर्याल, स्याङ्जाबाट गण्डकी प्रदेशसभा सदस्य माननीय महेश भट्टराई, स्याङ्जाबाट गण्डकी प्रदेशसभा सदस्य माननीय कल्पना तिवारी, गण्डकी प्रदेशका पूर्व सांसद (स्याङ्जा क्षेत्र नं.२) भागवतप्रकाश मल्ल लगायतले अलग अलग प्रेस विज्ञप्ति जारी गरेर उक्त महसुल वृद्धि उपर असहमति जनाउँदै महसुल यथावत् हुनुपर्ने आशयको माग राखेको व्यहोरा आयोगको जानकारीमा रहेको ।

महसुल वृद्धि विरुद्ध संघर्ष समितिहरूले चलाएको हस्ताक्षर संकलन अभियान मार्फत सयौं उपभोक्ताहरूले उक्त महसुल वृद्धि उपर असहमति जनाउँदै महसुल यथावत् हुनुपर्ने आशयको मागको समर्थनमा हस्ताक्षर गरेको व्यहोरा आयोगको जानकारीमा रहेको ।

विद्युत महसुल वृद्धि उपर असहमति जनाई चापाकोट नगरपालिका स्याङ्जा, वालिङ उद्योग वाणिज्य संघ, श्याम प्रसाद वस्याल संयोजक भएको विद्युत शुल्क वृद्धि विरुद्ध संयुक्त संघर्ष समिति, गल्याङ, स्याङ्जा, रम्भा गाउँपालिका, पाल्पा, गल्याङ चेम्बर अफ कमर्स, स्याङ्जा, नेपाल उद्योग परिसंघ

काठमाडौं, गल्याङ नगरपालिका, स्याङजाका ३,४,८,११ नं. वडा कार्यालयहरू समेतले विभिन्न प्रेस विज्ञप्ति, वक्तव्य, ध्यानाकर्षण पत्र आदिको माध्यमबाट उक्त महसुल वृद्धि उपर असहमति जनाउँदै महसुल यथावत् हुनुपर्ने आशयको माग राखेको व्यहोरा आयोगको जानकारीमा रहेको ।

भीरकोट उद्योग वाणिज्य संघ, गल्याङ उद्योग वाणिज्य संघ, चापाकोट उद्योग वाणिज्य संघ, नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ, गण्डकी प्रदेश, स्याङजा जिल्ला उद्योग वाणिज्य संघ समेतले विभिन्न प्रेस विज्ञप्ति, वक्तव्य ध्यानाकर्षण पत्र आदिको माध्यमबाट उक्त महसुल वृद्धि उपर असहमति जनाउँदै महसुल यथावत् हुनुपर्ने आशयको माग राखेको व्यहोरा आयोगको जानकारीमा रहेको ।

श्याम प्रसाद वस्याल संयोजक भएको विद्युत शुल्क वृद्धि विरुद्ध संघर्ष समिति, गल्याङ, स्याङजाले यसै विषयमा संघीय संसद प्रतिनिधि सभा, पूर्वाधार विकास समितिमा समेत उजुरी गरेको व्यहोरा आयोगको जानकारीमा रहेको ।

मिति २०८१।३।१० मा आयोगले पूर्णता पाएपछि आयोगले आम उपभोक्ता तथा लगानीकर्ता सेवाप्रदायकको सरोकारसंग गाँसिएको, स्थानीय उपभोक्ताहरू आन्दोलित समेत भई सेवा प्रदायकलाई मिटर रिडिग गर्न र महसुल संकलन गर्न समेत अवरोध गरिरहेको उपरोक्त विषयलाई उच्च महत्व दिँदै सामाजिक न्यायको समेत समुचित सम्बोधन हुने गरी उक्त गुनासोको यथाशक्य सौहार्द्रपूर्ण, सर्वसम्मत र सर्वमान्य पद्धतिबाट समाधान गर्न आयोग प्रयत्नशील रहेको र यसक्रममा सरोकारवाला सेवाग्राही र सेवाप्रदायक दुवै पक्षसँग पटक पटक छलफल तथा सम्वाद गरिएको । यसको अलावा मिति २०८१।१।२१ को विद्युत महसुल वृद्धि गर्ने निर्णय गर्दा लिएका आधारहरूको समेत विस्तृत अध्ययन गरी त्यसको पुनः लेखाजोखा गरिएको । यसरी लेखाजोखा गर्दा उक्त निर्णयमा प्रयोग भएका तथ्यहरू र तिनको विश्लेषण यथार्थमूलक भए नभएको र उक्त निर्णय पुनरावलोकन हुनुपर्ने हो कि होइन भन्ने विषयमा दृष्टि दिइएको । तत्पश्चात् सेवा प्रदायक वुटवल पावर कम्पनी र सेवाग्राही निवेदक आँधीखोला जल विद्युत वितरण केन्द्रको विद्युत महसुल वृद्धि विरुद्धको संघर्ष समिति, स्याङजालाई र उक्त समितिका संयोजक नेत्र प्रसाद पाण्डे समेतलाई आयोगको मिति २०८१।२।२५ च.नं ५६४ को पत्रबाट महसुलको पुनरावलोकन हुने व्यहोरा जानकारी गराई निवेदक पक्षहरूलाई १५ दिन भित्र निजहरूको मागको औचित्य सावित गर्ने थप आधार र पुष्ट्याइँ पेश गर्न लेखी पठाएको । तदनुसार निवेदक पक्षबाट मिति २०८१।४।७ मा व्यहोरा पेश हुन आए पछि आयोगले निष्पक्ष सुनवाईको सिद्धान्तलाई समेत अवलम्बन गर्दै मिति २०८१।४।१३ च.नं २६ को पत्रबाट वुटवल पावर कम्पनी लिमिटेडलाई सेवाग्राहीले सवाल उठाएका विषयवस्तुमा केन्द्रित विभिन्न ११ वटा बुँदा उपरको प्रतिक्रिया सहित महसुलको पुनरावलोकन किन नहुनुपर्ने हो भन्ने बारेमा आफ्नो भनाइ ३ दिन भित्र पेश गर्न लेखी पठाएको । वुटवल पावर कम्पनीको मिति २०८१।४।१७ च.न. बीपीइएक्स. ओपी. ०१.२०२४.३८ को पत्रबाट महसुल पुनरावलोकन

हुन नपर्ने भन्ने आशयको प्रतिक्रिया प्राप्त भएको । निवेदक पक्षबाट मिति २०८१।४।१७ मा पनि पुनरावलोकन हुनुपर्ने भन्ने आशयको थप व्यहोरा पेश हुन आएको ।

आयोगले सेवाप्रदायक र सेवाग्राही दुबै पक्षलाई आपसी समझदारी र सहमतिमा ल्याई समस्याको सौहार्द्रपूर्ण समाधान गर्न भरमग्दुर प्रयत्न गर्दा पनि दुबै पक्षहरू आआफ्नो अडानमा अडिग रहनुभएकोले सहमति कायम हुन नसकेको । विभिन्न मिति र समयमा आयोग, बि.पि.सी. तथा आँधिखोला विद्युत वितरण केन्द्रको विद्युत महसुल वृद्धि विरुद्धको संयुक्त संघर्ष समिति बीच तथा स्थानीय निकायका पदाधिकारीहरू र जनप्रतिनिधिहरूसँग समेत विभिन्न चरणमा छलफल गरी अन्तिम निर्णयमा पुग्ने प्रयास गरिएकोमा त्रिपक्षीय छलफलबाट समेत अन्तिम निष्कर्षमा पुग्ने सम्भावना नदेखिएकाले आयोगको मिति २०८१/०४/२२ को २४३ औं बैठकको निर्णयानुसार आँधिखोला विद्युत वितरण केन्द्रको विद्युत महसुल वृद्धिको निर्णय पुनरावलोकन गर्ने निर्णय गरेको थियो । सोही अनुरूप आयोगको मिति २०८१/०४/२२ च नं ५१ को पत्रबाट बि.पि.सी.लाई महसुल निर्धारणको निर्णय पुनरावलोकन हुने भएकाले हाललाई २०८१/०२/०१ को गोरखापत्रमा प्रकाशित महसुल कार्यान्वयन नगर्नु नगराउनु हुन अर्थात् मिति २०८१ बैशाख महिनामा प्रचलित विद्युत महसुल नै कायम गर्नु गराउनु भनी निर्देशन/जानकारी दिईएको थियो ।

तत्पश्चात् आयोगद्वारा प्रकृयागत ढङ्गले विद्युत उपभोक्ता महसुल निर्धारणसम्बन्धी निर्णयको पुनरावलोकन गरिएको छ । यस पुनरावलोकनको प्रमुख उद्देश्य उपभोक्ता तथा विद्युत सेवा प्रदायकको हितमा सन्तुलन कायम गरी उपभोक्ताको मागलाई समुचित सम्बोधन गरी उनीहरूलाई मर्का नपर्ने किसिमले समय सापेक्ष विद्युत महसुल दर निर्धारण गर्नु हो ।

२. आयोगको अध्ययन तथा विश्लेषण

मिति २०८१/०२/०१ मा आयोगद्वारा सार्वजनिक गरिएको बि.पि.सी.को आँधिखोला विद्युत वितरण केन्द्रको उपभोक्ता विद्युत महसुल दर निर्धारणको निर्णय विद्युत महसुल निर्धारणका लागि तोकिएका कानुनी र नियामकीय प्रक्रियाहरूलाई पूर्ण रूपमा पालना गर्दै गरिएको भए तापनि विद्युत महसुल वृद्धिको निर्णय कार्यान्वयनपश्चात् घरेलु उपभोक्ता, साना तथा मझौला व्यवसाय तथा उद्योगहरूमाथि आर्थिक भार बढेको र बि.पि.सी.द्वारा आयोजना प्रभावित स्थानीय क्षेत्रहरूमा अपेक्षित स्तरका विकासोन्मुख तथा सामाजिक उत्तरदायित्वसम्बन्धी कार्यहरू प्रभावकारी रूपमा सम्पन्न नभएको भनी

उपभोक्ता संघर्ष समितिको तर्फबाट व्यक्त गरिएको गम्भीर असन्तुष्टिलाई सम्बोधन गर्न आयोगले पुनरावलोकनको प्रक्रिया अगाडी बढाएको हो।

आँधिखोला जलविद्युत वितरण केन्द्रको विद्युत महसुल वृद्धि विरुद्धको संयुक्त संघर्ष समितिले यस आयोग समक्ष “महसुल दर पुनरावृत्ति गरी यथावत राखि पाउँ” भनी पेश गरेको पुनरावलोकनसम्बन्धी निवेदनमा महसुल वृद्धिको प्रभावलाई विस्तृत रूपमा अध्ययन गर्न आयोगद्वारा स्थानीय जनप्रतिनिधि, उपभोक्ता, उद्योगी, व्यवसायी, स्थानीय बासिन्दा, प्रतिनिधिमूलक संस्थाहरू, सम्बन्धित स्थानीय तहका प्रतिनिधि, सञ्चारमाध्यम तथा सम्पूर्ण सरोकारवालाबाट राय, सुझाव तथा प्रतिक्रिया लिने उद्देश्यका साथ मिति २०८१ कार्तिक ३० गते शुक्रबारका दिन, वालिङ उद्योग वाणिज्य महासंघको सभाहाल, वालिङ र रम्भा गाउँपालिका वडा नं. १ को कार्यालयमा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको थियो। सो कार्यक्रममा सहभागीहरूबाट बि.पि.सी.ले स्याङ्जा र पाल्पा जिल्लाका विभिन्न ठाउँहरूमा लामो समयदेखि निरन्तर विद्युत वितरण सेवा प्रदान गर्दै आइरहेको र देश लोडसेडिङबाट आक्रान्त भएको समयमा पनि निरन्तर सेवा दिनु सराहनीय भए तापनि विद्युतको महसुल दर एक्कासी ३९.३७ प्रतिशतले हुन आउने औसत रु. २.५२ थप गरी नयाँ औसत रु. ८.९१ कायम हुने गरी वृद्धि गर्दा उपभोक्तालाई मार पर्ने धारणा व्यक्त भएको थियो। साथै, उपलब्ध विद्युतको सेवालार्थ थप विश्वसनीय, गुणस्तरीय तथा सुरक्षित बनाउन बि.पि.सी. प्रतिबद्ध हुनुपर्ने विचार व्यक्त भएको थियो। यी प्रतिक्रियालाई गम्भीर रूपमा लिँदै आयोगद्वारा महसुल वृद्धिको समग्र प्रभावको पुनरावलोकन गरिएको छ।

माथि उल्लेखित व्यहोरा अनुरूप आयोगबाट निम्न सवालमा केन्दित रही निर्णय हुनुपर्ने देखियो ।

१. उपभोक्तामा वर्गबाट माग भए बमोजिम महसुल दर पुनरावलोकन हुनुपर्ने हो कि होइन ?
२. विद्युत् महसुलमा कति पनि वृद्धि गर्न नहुने र साविककै महसुल कायम हुनुपर्ने भन्ने उपभोक्ताको मागदावी स्वीकारयोग्य छ कि छैन ?

३. आयोगले मिति २०८१।०१।२१ को निर्णयबाट वृद्धि गरेको विद्युत् महसुललाई पुनरावलोकन गरेर घटाउन मनासिब छैन भनी बुटवल पावर कम्पनीले लिएको मागदावी स्वीकारयोग्य छ कि छैन ?

४. पुनरावलोकन हुनुपर्ने भए के आधारमा के कति दर कायम हुने गरी पुनरावलोकन हुनुपर्ने हो ?

५. पुनरावलोकन पश्चात कायम भएको दर कसरी कार्यान्वयन गर्ने हो ?

आयोगको निर्णय:

उपभोक्ता वर्गबाट माग भए बमोजिम महसुल दर पुनरावलोकन हुनुपर्ने हो कि होइन भन्ने सवालको सन्दर्भमा मिति २०८१।०१।२१ मा आयोगले गरेको महसुल वृद्धिको निर्णयलाई दृष्टिगत गर्दा विद्युत् नियमन आयोग ऐन, २०७४, विद्युत् उपभोक्ता महसुल निर्धारण निर्देशिका, २०७६ तथा अन्य सान्दर्भिक तथ्यउपर समुचित विश्लेषण गरेकै देखिन्छ । तथापि त्यसभन्दा पछि विकसित घटनाक्रमउपर दृष्टिगत गर्दै यस आयोगले पुनरावलोकनको औचित्य महसुस गरी माथि उल्लेख भए बमोजिम दुवै पक्षलाई महसुल दरमा पुनरावलोकन हुने आशयको व्यहोरा मिति २०८१।४।२२ च. नं. ५१ को पत्रबाट जानकारी गराइ सकेकोले पुनरावलोकन हुने कुरामा कुनै सन्देह रहेन ।

विद्युत् महसुलमा कति पनि वृद्धि गर्न नहुने र साविककै महसुल कायम हुनुपर्ने भन्ने उपभोक्ताको मागदावी स्वीकारयोग्य छ कि छैन भन्ने सवालको सन्दर्भमा मिति २०८१।०१।२१ मा आयोगले गरेको महसुल वृद्धिको निर्णयमा आधार लिएको बुटवल पावर कम्पनीको आमदानी तथा खर्चको विश्लेषणलाई मध्यनजर गर्दा आ. व. २०७९।८०को वासलात अनुसार कूल आमदानी रु. २०,९७,००,४१०। र कूल खर्च रु. २९,७५,०५,५२०। उल्लेख भई खुद घाटा रु. ८,७८,०५,११०। देखाइएको र त्यसै अनुरूप विश्लेषण भई महसुल निर्धारण भएको देखिन्छ । यस आयोगले महसुल निर्धारण गर्दा वा पुनरावलोकन गर्दा उपभोक्ता र लगानीकर्ता सेवा प्रदायक दुवैपक्षको सन्तुलित हित हुने गरी सामाजिक न्यायलाई दृष्टिगत गरेर निर्णय गर्नुपर्ने हुन्छ । बुटवल पावर कम्पनीको वासलातमा स्पष्टरूपमा घाटा देखिएको स्थिति भएकोले महसुल वृद्धि नै हुन नहुने भन्ने उपभोक्ता पक्षको मागदावीलाई सामाजिक न्यायको दृष्टिमा उचित मान्न सकिन्न । तसर्थ साविककै महसुल कायम हुनुपर्ने भन्ने मागदावी आयोगको दृष्टिमा स्वीकारयोग्य देखिएन । साविकको महसुल दरमा मनासिब वृद्धि हुनै पर्ने देखियो ।

आयोगले मिति २०८१।०१।२१ को निर्णयबाट वृद्धि गरेको विद्युत् महसुललाई पुनरावलोकन गरेर घटाउन मनासिब छैन भनी बुटवल पावर कम्पनीले लिएको मागदावी स्वीकारयोग्य छ कि छैन भन्ने सवालको सन्दर्भमा बुटवल पावर कम्पनीको जडित क्षमता ५.१ मेगावाट भएका बेला

आ.व. २०५८।५९ मा सोही आ. व. देखि आ. व. २०६९।७० सम्मका लागि नेपाल विद्युत् प्राधिकरणसँग सम्पन्न भएको विद्युत् खरिद बिक्री सम्झौता अनुसार वार्षिक वृद्धि दर (escalation) ६ प्रतिशत कायम गरेको पाइयो जस अनुसार विद्युत् खरिद बिक्री सम्झौताको प्रारम्भिक चरणमा प्रति युनिट रु. २।५० र विद्युत् खरिद बिक्री सम्झौताको समयावधि समाप्त हुने बेलासम्ममा प्रति युनिट रु. ४।४८ हुन आएको देखियो । त्यसैगरी २०६७ सालमा जडित क्षमता ४.३ मेगावाट विस्तार भएपछि आ. व. २०७१।७२ देखि लागू हुने गरी नेपाल विद्युत् प्राधिकरणसँग सम्पन्न भएको विद्युत् खरिद बिक्री सम्झौता अनुसार सुक्खा याममा प्रति युनिट रु. ७। र वर्षायाममा प्रति युनिट रु. ४। दर रेट कायम भएको देखियो । सोही विद्युत् खरिद बिक्री सम्झौता अनुसार २०७४ वैशाखदेखि चाहिँ सुक्खा याममा प्रति युनिट रु. ८।४० र वर्षायाममा प्रति युनिट रु. ४।८० दर रेट कायम हुन आएको देखियो । यसको वार्षिक वृद्धि दर (escalation) ३ प्रतिशत कायम गरेको पाइयो । सोही वार्षिक वृद्धि दर (escalation) आ. व. २०८०।८१ मा आइपुग्दा सुक्खा याममा प्रति युनिट रु. ८।८९ र वर्षायाममा प्रति युनिट रु. ५।०८ दर रेट हुन आएको देखियो । यसरी नेपाल विद्युत् प्राधिकरणसँग सम्पन्न भएको विद्युत् खरिद बिक्री सम्झौता अनुसारको वार्षिक वृद्धि दर (escalation) समय समयमा फरक फरक हुने गरेकोबाट के सिद्ध हुन आउँछ भने बुटवल पावर कम्पनीले अवलम्बन गरेको वार्षिक वृद्धि दर (escalation) का आधारमा सो कम्पनीको आर्जन सधैं एक नासको छैन र यसमा बेलाबेलामा fluctuation छ ।

यस अघि बुटवल पावर कम्पनी लिमिटेडको विद्युत् महसुल निर्धारण भएको समयावधिलाई दृष्टिगत गर्दा २०५८ साल पश्चात् एकैचोटी २०७४ सालमा र त्यसपछि एकैचोटी २०८१ वैशाखमा मात्र विद्युत् महसुल हेरफेर गर्ने निर्णय भएको देखिन्छ र २०८१ सालभन्दा पहिलेका हेरफेरहरूमा पनि उपभोक्ताहरू tariff shock बाट ग्रसित भई आन्दोलित भएको विगत रहेको देखिन्छ । लामो समयको अन्तरालमा महसुल दर हेरफेर गर्ने निर्णय गरियो भने त्यतिबेला मुद्रास्फिति लगायतका आर्थिक कारकहरूले मुद्राको ऋयशक्ति घटेको हुने तर उपभोक्ताको दृष्टि भने ऋयशक्तितर्फ केन्द्रित नभएर महसुल दरको मुद्रामा व्यक्त भएको मात्रात्मक परिमाणतर्फ मात्र केन्द्रित हुने प्रवृत्ति हुन जाने र झट्ट हेर्दा पनि एकै पटक ठूलो प्रतिशतमा महसुल वृद्धि भएजस्तो देखिने भई यसबाट उपभोक्तामा tariff shock पैदा हुन जाने कुरा हाम्रो व्यवहारिक अनुभवबाट देखिएको छ । २०८१ वैशाखमा गरिएको महसुल वृद्धि पश्चात् पनि उपभोक्तावर्ग पहिले जस्तै आन्दोलित भई महसुल बुझाउन इन्कार गरेको र कम्पनीको महसुल संकलन काउण्टरमा नै तालाबन्दी गरिदिएको कारणबाट दैनिक कामकारोवार अवरुद्ध भई कम्पनीलाई क्षति भैरहेको स्थिति भएकोले यसलाई समुचित ढंगबाट सम्बोधन गरी उक्त कम्पनीलाई थप क्षति हुन नदिने वातावरण सिर्जना गर्नु अपरिहार्य रहेको छ । तसर्थ आम उपभोक्ता वर्ग र सेवा प्रदायक लगानीकर्ता दुबै पक्षको समन्यायिक र सन्तुलित हितलाई दृष्टिगत गर्दा आयोगले मिति २०८१।०१।२१ को निर्णयबाट वृद्धि गरेको विद्युत् महसुललाई

पुनरावलोकन गरेर घटाउन मनासिब छैन भनी बुटवल पावर कम्पनीले लिएको मागदावीलाई स्वीकारयोग्य मान्न सकिएन । उपभोक्तालाई पर्न गएको tariff shock को उचित सम्बोधन गर्दै उक्त महसुल दरमा पुनरावलोकन हुनैपर्ने देखियो ।

पुनरावलोकन हुनुपर्ने भए के कति दर कायम गर्ने हो भन्ने सवालको सन्दर्भमा मिति २०८१।०१।२१ मा आयोगले गरेको महसुल वृद्धिको निर्णयमा आधार लिएको बुटवल पावर कम्पनीको आमदानी तथा खर्चको विश्लेषणलाई मध्यनजर गर्दा सो विश्लेषण मनासिवै देखिएको भए पनि उपभोक्तालाई पर्न गएको Tariff Shock को उचित सम्बोधन हुन वर्तमान परिस्थितिमा वान्छनीय देखिएकोले मिति २०८१।०१।२१ मा आयोगले वृद्धि गरेको महसुल दरमा पुनरावलोकन गरी उपभोक्ताको हित र सेवा प्रदायक कम्पनीको वित्तीय स्थायित्वलाई मध्यनजर गर्दै आयोगद्वारा यस अघि स्वीकृत औसत महसुल दरमा ९.३७ प्रतिशतले हुन आउने औसत रु ५९.० .घटाई नयाँ औसत रु. ८.३२ कायम हुने गरी निर्णय गरिएको छ। जसअनुसार हाल कायम औसत महसुल दरमा ३०.१७ प्रतिशत हुन आउने औसत रु. १.९३ थप गरी नयाँ महसुल दर निर्धारण गरिएको छ । विस्तृत व्यहोरा प्रकरण ३ मा उल्लेख गरिएको छ ।

विवरण	कायम महसुल दर	बि.पी.सी.को प्रस्ताव	आयोगद्वारा स्वीकृत महसुल दर	आयोगद्वारा पुनरावलोकनपश्चात् निर्धारण गरिएको महसुल दर
औसत महसुल दर	६.३९	११.३२	८.९१	८.३२
औसत वृद्धि दर (प्रतिशत)		७५.०० प्रतिशत	३९.३७ प्रतिशत	३०.१७ प्रतिशत
औसत वृद्धि (रु.)			२.५२	१.९३
आयोगद्वारा स्वीकृत महसुल दरमा थप (घट) (प्रतिशत)				(९.३७) प्रतिशत
आँधिखोला विद्युत वितरण केन्द्रलाई हुने नाफा (घाटा) (रु.)			९,७४२	(२०,३६४,४१५)

यस नयाँ महसुल दर कायम हुँदा बि.पि.सी.को आँधिखोला विद्युत वितरण केन्द्र आफ्नो सञ्चालन खर्च आंशिक रूपमा मात्र व्यहोर्न सक्षम हुने विश्लेषण गरिएको छ। जसअनुसार सो वितरण केन्द्रले वार्षिक रु. २,०३,६४,४१५।- (अक्षरूपी दुई करोड तीन लाख चौँसाठी हजार चार सय पन्ध्र रुपैयाँ) घाटा व्यहोर्नु पर्ने हुन आउँदछ। यद्यपि, आयोगको यस निर्णयले उपभोक्ता माथि परेको आर्थिक भारलाई कम गर्दै विद्युतीय सेवाको पहुँच सुनिश्चित गर्ने र बि.पि.सी.को आँधिखोला विद्युत

वितरण केन्द्र वित्तीय स्वास्थ्यलाई मध्यनजर गरी आगामी दिनहरूमा महसुल दरको समय सापेक्ष समायोजनको लागि पनि अनुकूल वातावरण सिर्जना हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

बि.पि.सी.को आँधिखोला विद्युत वितरण केन्द्रबाट वर्षायाममा ९ मेगावाट र हिउँदमा तीन वा चार मेगावाट मात्र विद्युत् उत्पादन हुने भई स्याङ्जा र पाल्पा जिल्लाभित्रका उपभोक्ताको बढ्दो मागलाई धान्न नसक्ने क्रम पनि बिचारणीय रहेको छ । यसमा बि.पि.सी.को आँधिखोला विद्युत वितरण केन्द्रले आफ्नो वितरण प्रणालीको क्षेत्र विस्तार गर्नभन्दा पनि गुणस्तरमा सुधार गर्नतर्फ बढी ध्यान दिनपर्ने देखिएको छ । आयोग विद्युत क्षेत्रको दीर्घकालीन वित्तीय स्थिरता ,उपभोक्ताको हित र वैज्ञानिक तथा निष्पक्ष महसुल दर निर्धारणमा निरन्तर प्रतिबद्ध रहँदै भविष्यमा पनि सन्तुलित तथा न्यायोचित महसुल दर व्यवस्थापनका लागि कार्यरत रहनेछ ।

३. आयोगले पुनरावलोकनपश्चात् निर्धारण गरेको महसुल दर (संशोधित महसुल दर)

संशोधित विद्युत महसुल दर

१. ग्राहस्थ वर्ग

१.१ सिङ्गल फेज तल्लो भोल्टेज (२३० भोल्ट)

क्र.सं.	किलोवाट-घण्टा : युनिट (मासिक)	५ एम्पियर		१५ एम्पियर		३० एम्पियर		६० एम्पियर	
		मासिक न्यूनतम शुल्क (रु.)	इनर्जी शुल्क (रु.प्रति किलोवाट- घण्टा :युनिट)	मासिक न्यूनतम शुल्क (रु.)	इनर्जी शुल्क (रु.प्रति किलोवाट- घण्टा :युनिट)	मासिक न्यूनतम शुल्क (रु.)	इनर्जी शुल्क (रु.प्रति किलोवाट- घण्टा :युनिट)	मासिक न्यूनतम शुल्क (रु.)	इनर्जी शुल्क (रु.प्रति किलोवाट- घण्टा :युनिट)
१	० देखि २०	३०	२.८०	५०	३.७०	७५	४.५०	१२५	५.५०
२	२१ देखि ३०	५०	६.८५	७५	६.९०	१००	६.९०	१२५	६.९०
३	३१ देखि ५०	५०	६.९०	७५	६.९०	१००	६.९०	१२५	६.९०
४	५१ देखि १००	७५	७.५०	१००	७.६०	१२५	७.६०	१५०	७.६०
५	१०१ देखि २५०	१००	७.५०	१२५	७.६०	१५०	७.६०	२००	७.६०
७	२५० भन्दा माथि	१५०	९.६०	१७५	९.६०	२००	९.६०	२५०	९.६०

१.२ श्री-फेज तल्लो भोलेज)४०० भोलेज)

क्र.सं.	किलोवाट-घण्टा :युनिट (मासिक)	१० के.भि.ए.सम्म			१० के.भि.ए.भन्दा माथि		
		मासिक न्यूनतम शुल्क (रु.)	इनर्जी शुल्क (रु .प्रति किलोवाट-घण्टा :युनिट)		मासिक न्यूनतम शुल्क (रु.)	इनर्जी शुल्क (रु .प्रति किलोवाट-घण्टा :युनिट)	
			आषाढदेखि कार्तिकसम्म	मङ्सिरदेखि जेष्ठसम्म		आषाढदेखि कार्तिकसम्म	मङ्सिरदेखि जेष्ठसम्म
१	० देखि २५०	१,१००	९.६०	९.७०	१,८००	९.९०	१०.००
२	२५० भन्दा माथि	१,१००	१०.८०	१०.९०	१,८००	१०.८०	१०.९०

१.३ श्री-फेज मझ्यौला भोलेज)३३/११ के.भी.)

क्र.सं.	किलोवाट-घण्टा :युनिट (मासिक)	मासिक न्यूनतम शुल्क (रु.)	इनर्जी शुल्क (रु .प्रति किलोवाट-घण्टा :युनिट)	
			आषाढदेखि कार्तिकसम्म	मङ्सिरदेखि जेष्ठसम्म
१	० देखि १०००	१०,०००	१०.००	११.००
२	१००१ देखि २०००	१०,०००	११.००	१२.००
३	२००० भन्दा माथि	१०,०००	१२.००	१३.००

२. अन्य उपभोक्ता

२.१ तल्लो भोल्टेज स्तर)२३०/४०० भोल्ट)

क्र.सं.	उपभोक्ता वर्ग	डिमाण्ड शुल्क (रु .प्रति के.भि.ए .प्रति महिना)	इनर्जी शुल्क (रु .प्रति किलोवाट-घण्टा : युनिट)
१	औद्योगिक		
	क .ग्रामिण तथा घरेलु उद्योग	६०	६.१५
	ख .साना उद्योग	११०	७.४०
२	व्यापारिक	३२५	१०.१०
३	गैह व्यापारिक	२१५	१०.८०
४	सिंचाई	०	३.६०
५	खानेपानी		
	क .सामुदायिक खानेपानी	०	३.४०
	ख .अन्य खानेपानी	१६०	६.६०
६	यातायात)चार्जिङ्ग स्टेशनसमेत(		
	क .सार्वजनिक यातायात	२००	७.००
	ख .अन्य यातायात	२२०	११.००
७	धार्मिक स्थल	०	५.५०
८	सडक बत्ती		
	क .मिटर जडान भएको	०	६.६०
	ख .मिटर जडान नभएको	२४७५	०.००
९	अस्थायी कनेक्सन	०	१७.८०
१०	गैह ग्राहस्थ	३५०	११.८०
११	मनोरञ्जन व्यवसाय	३५०	१२.७०

२.२ माथिल्लो भोलेज स्तर

क्र.सं.	उपभोक्ता वर्ग	डिमाण्ड शुल्क (रु .प्रति के.भि.ए .प्रति महिना)	इनर्जी शुल्क (रु .प्रति किलोवाट- घण्टा :युनिट)
अ.	माथिल्लो भोलेज		
१	औद्योगिक)१३२ के.भी.)	०	०.००
२	औद्योगिक) ६६ के.भी.)	२४०	६.९०
आ.	मझ्यौला भोलेज)३३ के.भी.)		
१	औद्योगिक	२५५	७.७०
२	व्यापारिक	३१५	९.७०
३	गैह व्यापारिक	२४०	१०.३०
४	सिंचाई	०	३.२०
५	खानेपानी		
	क .सामुदायिक खानेपानी	०	४.००
	ख .अन्य खानेपानी	१६०	६.००
६	यातायात)चार्जिङ्ग स्टेशनसमेत)		
	क .सार्वजनिक यातायात	२३०	४.६०
	ख .अन्य यातायात	२५५	७.६०
७	गैह ग्राहस्थ	३५०	११.४०
८	मनोरञ्जन व्यवसाय	३५०	१२.२०
इ.	मझ्यौला भोलेज (११ के.भी.)		
१	औद्योगिक	२५५	७.९५
२	व्यापारिक	३१५	१०.३०
३	गैह व्यापारिक	२४०	१०.४०
४	सिंचाई	०	३.३०
५	खानेपानी		
	क .सामुदायिक खानेपानी	०	४.१०
	ख .अन्य खानेपानी	१५०	६.२०
६	यातायात (चार्जिङ्ग स्टेशनसमेत)		
	क .सार्वजनिक यातायात	२३०	४.६०

	ख .अन्य यातायात	२५५	७.९०
७	धार्मिक स्थल	२२०	८.९०
८	अस्थायी कनेक्सन	३३०	११.००
९	गैह ग्राहस्थ	३५०	११.६०
१०	मनोरञ्जन व्यवसाय	३५०	१२.५०

३.टाइम अफ डे (टि.ओ.डी.) महसुल दर

३.१ .वैशाखदेखि मङ्सिरसम्मको विद्युत महसुल दर

क्र.सं.	उपभोक्ता वर्ग	डिमाण्ड शुल्क (रु.प्रति के.भि.ए.प्रति महिना)	इनर्जी शुल्क (रु.प्रति किलोवाट-घण्टा :युनिट)		
			पिक समय (साँझ ५ बजेदेखि राति ११ बजेसम्म)	अफपिक समय (राति ११ बजेदेखि बिहान ५ बजेसम्म)	अन्य समय (बिहान ५ बजेदेखि साँझ ५ बजेसम्म)
अ.	माथिल्लो भोल्टेज				
१	औद्योगिक (१३२ के. भी.)	०	०.००	०.००	०.००
२	औद्योगिक (६६ के.भी.)	२४०	८.४०	३.७०	६.९०
आ.	मझ्यौला भोल्टेज (३३ के.भी.)				
१	औद्योगिक	२५०	९.२०	४.८०	७.७०
२	व्यापारिक	३१५	११.१०	६.२०	९.७०
३	गैह व्यापारिक	२४०	११.९०	६.३०	१०.८०
४	सिंचाई	०	५.८०	२.९०	४.२०
५	खानेपानी				
	क .सामुदायिक खानेपानी	०	६.६०	३.३०	५.३०
	ख .अन्य खानेपानी	१५०	९.२०	४.८०	७.७०
६	यातायात				
	क .चार्जिङ्ग स्टेशन	२३०	६.३०	३.४०	४.७०

	ख .अन्य यातायात	२५५	९.००	३.४०	७.६०
७	सडक बत्ती	८०	७.७०	३.२०	३.८०
इ.	मझ्यौला भोलेटेज (११ के.भी.)				
१	औद्योगिक	२५०	९.६०	४.९०	७.७०
२	व्यापारिक	३१५	११.४०	६.३०	१०.१०
३	गैह व्यापारिक	२४०	१२.२०	६.४०	११.००
४	सिंचाई	०	५.८०	२.९०	४.२०
५	खानेपानी				
	क .सामुदायिक खानेपानी	०	८.१०	४.००	५.६०
	ख .अन्य खानेपानी	१५०	९.६०	४.९०	७.७०
६	यातायात				
	क .चार्जिङ्ग स्टेशन	२३०	६.५०	३.८०	४.८०
	ख .अन्य यातायात	२५५	८.८०	३.८०	७.७०
७	सडक बत्ती	८०	७.९०	३.४०	४.००
८	धार्मिक स्थल	२२०	१०.३०	४.७०	८.२०
९	अस्थायी	३३०	१३.००	६.००	१०.६०
ई.	तल्लो भोलेटेज (२३०/४०० भोलेट)				
१	यातायात				
	क .चार्जिङ्ग स्टेशन	२००	७.००	४.००	५.५०
	ख .अन्य यातायात	२२०	१२.००	५.००	१०.५०

३.२. पौषदेखि चैत्रसम्मको विद्युत महसुल दर

क्र.सं.	उपभोक्ता वर्ग		इनर्जी शुल्क (रु .प्रति किलोवाट-घण्टा :युनिट)
---------	---------------	--	--

		डिमाण्ड शुल्क (रु. प्रति के.भि.ए.प्रति महिना)	पिक समय (साँझ ५ बजेदेखि राति ११ बजेसम्म)	अन्य समय (राति ११ बजेदेखि भोलिपल्ट साँझ ५ बजेसम्म)
अ.	माथिल्लो भोल्टेज			
१	औद्योगिक)१३२ के.भी.)	०	०.००	०.००
२	औद्योगिक)६६ के.भी.)	२४०	८.४०	६.९०
आ.	मझ्यौला भोल्टेज (३३ के.भी.)			
१	औद्योगिक	२५०	९.२०	७.७०
२	व्यापारिक	३१५	११.१०	९.७०
३	गैह व्यापारिक	२४०	११.९०	१०.८०
४	सिंचाई	०	५.८०	३.५०
५	खानेपानी			
	क .सामुदायिक खानेपानी	०	६.६०	५.५०
	ख .अन्य खानेपानी	१५०	९.२०	७.७०
६	यातायात			
	क .चार्जिङ्ग स्टेशन	२३०	६.३०	४.७०
	ख .अन्य यातायात	२५५	९.००	७.६०
७	सडक बत्ती	८०	७.७०	३.८०
इ.	मझ्यौला भोल्टेज (११ के.भी.)			
१	औद्योगिक	२५०	९.६०	७.७०
२	व्यापारिक	३१५	११.४०	१०.१०
३	गैह व्यापारिक	२४०	१२.२०	११.००
४	सिंचाई	०	५.८०	४.००

५	खानेपानी			
	क .सामुदायिक खानेपानी	०	७.५०	५.५०
	ख .अन्य खानेपानी	१५०	९.६०	७.७०
६	यातायात			
	क .चार्जिङ्ग स्टेशन	२३०	६.५०	४.८०
	ख .अन्य यातायात	२५५	८.८०	७.७०
७	सडक बत्ती	८०	७.९०	४.००
८	धार्मिक स्थल	२२०	१०.३०	८.२०
९	अस्थायी	३३०	१३.००	१०.६०
ई.	तल्लो भोल्टेज (२३०/४०० भोल्ट)			
१	यातायात			
	क .चार्जिङ्ग स्टेशन	२००	७.००	५.००
	ख .अन्य यातायात	२२०	९.२५	८.००

३.३. डिमाण्ड शुल्क नलाग्ने टाइम अफ डे (टि.ओ.डी) (यातायात उपभोक्ता (Automatic Swap Card) विद्युत महसुल दर

१ (सार्वजनिक यातायात (चार्जिङ्ग स्टेशनसमेत)

वैशाखदेखि मङ्सिरसम्मको विद्युत महसुल दर

विवरण	इनर्जी शुल्क (रु.प्रति किलोवाट-घण्टा :युनिट)		
	पिक समय (साँझ ५ बजेदेखि राति ११ बजेसम्म)	अफ पिक समय (राति ११ बजेदेखि बिहान ५ बजेसम्म)	अन्य समय (बिहान ५ बजेदेखि साँझ ५ बजेसम्म)
३३ के.भी.	८.००	४.००	६.१०
११ के.भी.	८.१०	४.५०	६.२०
तल्लो भोल्टेज (२३०/४०० भोल्ट)	८.२०	४.५०	६.४०

पौषदेखि चैत्रसम्मको विद्युत महसुल दर

विवरण	इनर्जी शुल्क (रु.प्रति किलोवाट-घण्टा :युनिट)	
	पिक समय (साँझ ५ बजेदेखि राति ११ बजेसम्म)	अन्य समय (राति ११ बजेदेखि भोलिपल्ट साँझ ५ बजेसम्म)
३३ के.भी.	८.००	६.१०
११ के.भी.	८.१०	६.२०
तल्लो भोल्टेज (२३०/४०० भोल्ट)	८.२०	६.४०

२ (अन्य यातायात (चार्जिङ्ग स्टेशनसमेत)

वैशाखदेखि मङ्सिरसम्मको विद्युत महसुल दर

विवरण	इनर्जी शुल्क (रु.प्रति किलोवाट-घण्टा :युनिट)
-------	--

	पिक समय (साँझ ५ बजेदेखि राति ११ बजेसम्म)	अफ पिक समय (राति ११ बजेदेखि बिहान ५ बजेसम्म)	अन्य समय (बिहान ५ बजेदेखि साँझ ५ बजेसम्म)
३३ के.भी.	१०.८०	४.००	९.६०
११ के.भी.	११.००	४.५०	९.७०
तल्लो भोल्टेज (२३०/४०० भोल्ट)	११.२०	४.६०	९.८०

पौषदेखि चैत्रसम्मको विद्युत महसुल दर

विवरण	इनर्जी शुल्क (रु.प्रति किलोवाट-घण्टा :युनिट)	
	पिक समय (साँझ ५ बजेदेखि राति ११ बजेसम्म)	अन्य समय (राति ११ बजेदेखि भोलिपल्ट साँझ ५ बजेसम्म)
३३ के.भी.	१०.७०	९.६०
११ के.भी.	११.१०	९.७०
तल्लो भोल्टेज (२३०/४०० भोल्ट)	११.२०	९.८०

१ (चार्जिङ्ग स्टेशन सञ्चालकले विद्युतीय सवारी साधनलाई चार्जिङ्ग सेवा दिएबापत उपरोक्त महसुल दरमा प्रति किलोवाट-घण्टा :युनिट अधिकतम २० प्रतिशतसम्म थप गरी लिन पाउने छ ।

२(सार्वजनिक यातायात)चार्जिङ्ग स्टेशन:(नेपाल सरकारको निकायबाट भाडादर निर्धारण हुने गरी सार्वजनिक यातायातको रूपमा टूलिबस र सार्वजनिक सवारी साधनमा प्रयोग हुने इलेक्ट्रिक बस/मिनिबस, सफा टेम्पो एवम् अन्य सवारी साधनको ब्याट्री चार्ज गर्न विद्युत शक्ति प्रयोग गर्ने चार्जिङ्ग स्टेशनका उपभोक्ताहरू ।

३) अन्य यातायात (चार्जिङ्ग स्टेशन): नेपाल सरकारको निकायबाट भाडादर निर्धारण हुने सार्वजनिक यातायातका साधन जस्तै:केबलकार, रोपवे, मेट्रो आदि र अन्य विद्युतीय सवारी साधन सञ्चालनका लागि विद्युत शक्ति प्रयोग गर्ने उपभोक्ताहरू।

४. निर्देशन

पुनरावलोकन पश्चात् कायम भएको दर कसरी कार्यान्वयन गर्ने हो भन्ने सवालको सन्दर्भमा माथि उल्लेख भए बमोजिम पुनरावलोकन पश्चात् कायम भएको विद्युत् महसुल दरलाई निम्न बमोजिम कार्यान्वयन गर्ने निर्णय भयो:-

(क) पुनरावलोकन पश्चात् कायम भएको उक्त विद्युत महसुल दरलाई उपयुक्त ढाँचामा तयार गरी विद्युत नियमन आयोग ऐन, २०७७ को दफा १३ को उपदफा (३) अनुसार गोरखापत्रमा सूचना प्रकाशित गरी सार्वजनिक गर्ने । विद्युत नियमन आयोग ऐन, २०७७ को दफा २२ को उपदफा (३क) अनुसार सो दर गोरखापत्रमा सूचना प्रकाशित भएको मितिले कम्तिमा ३० दिन पछि मात्र लागू हुने प्रावधान भएकोले उक्त महसुल दर २०८२ साल बैसाख १ गतेदेखि लागू हुने ।

(ख) प्रकरण (क) अनुसार विद्युत नियमन आयोग ऐन, २०७७ को दफा १३ को उपदफा (३) अनुसार गोरखापत्रमा प्रकाशित सूचनालाई आयोगको निर्णयको रूपमा आयोगको वेबसाइटमा समेत राख्ने ।

(ग) प्रकरण (क) मा उल्लेख भएको व्यवस्था लागू नहोउन्जेलसम्म साविककै अर्थात् मिति २०८१ बैसाखमा प्रचलित विद्युत महसुल दररेट नै कायम रहने ।

(घ) यस आयोगले मिति २०८१।१।२१ को निर्णयबाट निर्धारण गरेको दररेट कार्यान्वयन गर्ने क्रममा मिति २०८१।२।१ को गोरखापत्रमा सूचना प्रकाशित भएकोमा आजैका मितिमा सोको पुनरावलोकन भई सो दररेट शुरुदेखि नै कायम नरहेको हुँदा सेवा प्रदायक बुटवल पावर कम्पनीले ग्राहकबाट सो दररेट अनुसार यस अघि महसुल असुल गरिसकेको भए सो बढी असुल भएको रकम जति आगामी महिना वा महिनाहरूमा जारी हुने विलमा समायोजन गरी हिसाव मिलाउन गर्ने ।

उपभोक्ताहरूलाई नयाँ महसुल दरबारे जानकारी दिन आयोगले सूचना प्रविधि माध्यम, गोरखापत्र राष्ट्रिय दैनिक र आफ्नो आधिकारिक वेबसाइट (<https://erc.gov.np>) मार्फत विस्तृत जानकारी प्रदान गर्नेछ ।

यस निर्णयानुसारको महसुल दर बि.पी.सी.को आँधिखोला विद्युत वितरण केन्द्रका प्रत्येक उपभोक्ताको हकमा लागू हुने छ । बि.पी.सी.ले यस निर्णय कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा यो निर्णयले व्यवस्था गरेसम्म आफ्नो प्रणालीमा आवश्यक परिवर्तन गर्नुपर्ने छ र अघिल्लो निर्णयमा उल्लेखित निर्देशनहरूको पनि समय सापेक्ष पालना गर्नुपर्ने छ ।

साथै, विद्युत नियमन आयोग ऐन, २०७४ को दफा ३७ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी आयोगद्वारा बि.पि.सी.लाई देहायबमोजिमको निर्देशन दिइएको छ :

अल्पकालीन कार्ययोजना/निर्देशन:

- क) तारको क्षमतालाई सुदृढ गर्ने (Conductor Reinforcement)
- ख) असन्तुलित भारलाई सन्तुलित गर्ने (Network Reconfiguration based on Overload)
- ग) औद्योगिक तथा व्यापारिक क्षेत्रमा रहेका विद्यमान ट्रान्सफर्मरको आवश्यक स्थानान्तरण गर्ने (Transformer Relocation to reduce technical losses)
- घ) उपभोक्तासंग सहकार्य तथा जनचेतनामूलक कार्यक्रम गर्नुपर्ने (Conduct consumer communication and awareness programs)
- ङ) पोल, तार र ट्रान्सफर्मरको निरिक्षण तथा सुपरिवेक्षण गर्ने र आवश्यक मर्मतसम्भार गर्ने (Conduct emergency inspections of poles, conductors and transformers, and maintain accordingly)
- च) मध्यकालीन कार्ययोजना तयारीको लागि आवश्यक विवरण सङ्कलन गर्ने र सुधारका उपाय पहिचान गर्ने (Conduct energy audit)
- छ) गुनासो सुन्ने सम्बन्धी विभाग स्थापित गर्ने (Establishment of Grievance Handling Department)

मध्यकालीन कार्ययोजना/निर्देशन:

- क) ट्रान्सफर्मरको क्षमतालाई अभिवृद्धि गर्ने (Upgrade the transformer capacity so that household load can be met, for e.g. EV's, e-cooking)

- ख) अव्यवस्थित तारलाई पोलमा स्थानान्तरण गरी व्यवस्थित गर्ने (Pole erection and conductor shifting)
- ग) न्यून भोल्टेज र पावर फ्याक्टर भएको ठाउँमा आवश्यकता अनुसार क्यापासिटर जडान गर्ने (Capacitor Bank installation as per requirement)
- घ) अनलाइन भुक्तानीको व्यवस्था गर्ने (Establish online service for tariff payment)
- ङ) आवश्यकता अनुसार पुराना मिटर प्रतिस्थापन गर्नु पर्ने भएमा नयाँ डिजिटल मिटर जडान गर्ने (Replace old meters with modern systems gradually)

दीर्घकालीन कार्ययोजना/निर्देशनः

- क) विद्युत वितरण प्रणाली विस्तार गरी ग्रामीण क्षेत्रमा विद्युतीकरण सुनिश्चित गर्ने (Network expansion focusing on rural communities)
- ख) भोल्टेज सुधार तथा नियमन उपकरणहरू आवश्यकता अनुसार जडान गर्ने (Identify and implement voltage improvement alternatives)
- ग) विद्युत चुहावट न्यूनीकरण सम्बन्धी योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने (Launch loss reduction programs or activities)
- घ) विद्युत सुरक्षा सम्बन्धी मापदण्ड तयार गर्ने साथै क्षतिपूर्तिको व्यवस्था गर्ने (Ensure safety with provisions of compensation too)
- ङ) औद्योगिक तथा व्यावसायिक विद्युत मागलाई सुनिश्चित गर्ने (Ensure the load demand for industrialization and business expansion, like multi-purpose project – water lifting)

च) कर्मचारीहरूलाई क्षमता वृद्धि सम्बन्धी प्रशिक्षण कार्यक्रम संचालन गर्ने (Organize training and capacity building programs for the staff)

छ) त्यस क्षेत्रको विद्युतको माग बढ्दै गएको अवस्थामा क्षमता अभिवृद्धि गर्न बि.पी.सी.बाट सम्भव नहुने भएमा ग्रामीण समुदाय वा उपयुक्त वितरक संस्थालाई हस्तान्तरण (Handover as per requirement) गर्न उपयुक्त विधिको अवलम्बन गरी प्रचलित कानून बमोजिम प्रकृया अगाडि बढाउने ।

आवधिक प्रतिवेदन:

बि.पी.सी ले यस बमोजिम विद्युतको प्रसारण र वितरण प्रणालीमा गुणस्तरीयता कायम गर्ने गरी स्वलगानीमा प्राविधिक तथा व्यवस्थापकीय सुधार गर्ने भनी गरेको प्रतिवद्धता बमोजिम भए गरेका कामकारवाहीको आवधिक प्रतिवेदन यस आयोगमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

बि.पी.सी.ले उल्लेखित निर्देशनहरूको पालना नगरेको अवस्थामा आयोगले विद्युत नियमन आयोग ऐनको दफा १९ बमोजिम जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

इति संवत् २०८१ साल फागुन महिना १९ गते रोज २ शुभम् ।

अनुसूची-१: बिलिड गर्ने तरिका

क. ग्राहस्थ वर्ग

सिङ्गल फेज तल्लो भोल्टेज (२३० भोल्ट)

५ एम्पियर

क्र. सं.	किलोवाट-घण्टा (मासिक)	न्यूनतम मासिक शुल्क (रु.)	इनर्जी शुल्क (रु. प्रति किलोवाट-घण्टा: युनिट)	बिलिड गर्ने तरिका
१	० देखि २०	३०	२.८०	२० युनिटसम्म न्यूनतम शुल्क रु. ३० लाग्ने र इनर्जी शुल्क बापतको महसुल प्रति युनिट रु. २.८० का दरले महसुल लाग्ने। (उदाहरण: ५ युनिट: रु. ३०+५x२.८०= जम्मा रु. ४४.००)
२	२१ देखि ३०	५०	६.८५	न्यूनतम शुल्क रु. ५० लाग्ने र १ देखि २० युनिटसम्म प्रति युनिट रु. २.८० र २१ युनिटदेखि ३० युनिटसम्म प्रति युनिट रु. ६.८५ का दरले महसुल लाग्ने। (उदाहरण: २५ युनिट: रु. ५०+२०x२.८०+५x६.८५ = जम्मा रु. १४०.२५)
३	३१ देखि ५०	५०	६.९०	न्यूनतम शुल्क रु. ५० लाग्ने र १ देखि २० युनिटसम्म प्रति युनिट रु. २.८० र २१ युनिटदेखि ३० युनिटसम्म प्रति युनिट रु. ६.८५ र ३१ युनिटदेखि ५० युनिटसम्म प्रति युनिट रु. ६.९० का दरले महसुल लाग्ने। (उदाहरण: ३५ युनिट: रु. ५०+२०x२.८०+१०x६.८५+५x६.९० = जम्मा रु. २०९.००)

क्र. सं.	किलोवाट-घण्टा (मासिक)	न्यूनतम मासिक शुल्क (रु.)	इनर्जी शुल्क (रु. प्रति किलोवाट-घण्टा: युनिट)	बिलिड गर्ने तरिका
४	५१ देखि १००	७५	७.५०	न्यूनतम शुल्क रु. ७५ लाग्ने र १ देखि २० युनिटसम्म प्रति युनिट रु. २.८० र २१ युनिटदेखि ३० युनिटसम्म प्रति युनिट रु. ६.८५ र ३१ युनिटदेखि ५० युनिटसम्म प्रति युनिट रु. ६.९० र ५१ युनिटदेखि १०० युनिटसम्म प्रति युनिट रु. ७.५० का दरले महसुल लाग्ने। (उदाहरण: ५५ युनिट: रु. $७५ + २० \times २.८० + १० \times ६.८५ + २० \times ६.९० + ५ \times ७.५० =$ जम्मा रु. ३७५.००)
५	१०१ देखि २५०	१००	७.५०	न्यूनतम शुल्क रु. १०० लाग्ने र १ देखि २० युनिटसम्म प्रति युनिट रु. २.८० र २१ युनिटदेखि ३० युनिटसम्म प्रति युनिट रु. ६.८५ र ३१ युनिटदेखि ५० युनिटसम्म प्रति युनिट रु. ६.९० र ५१ युनिटदेखि १०० युनिटसम्म प्रति युनिट रु. ७.५० र १०१ देखि २५० युनिटसम्म रु. ७.५० का दरले महसुल लाग्ने। (उदाहरण: १०५ युनिट: रु. $१०० + २० \times २.८० + १० \times ६.८५ + २० \times ६.९० + ५० \times ७.५० + ५ \times ७.५० =$ जम्मा रु. ७७५.००)
६	२५० माथि	१५०	९.६०	न्यूनतम शुल्क रु. १५० लाग्ने र १ देखि २० युनिटसम्म प्रति युनिट रु. २.८० र २१ युनिटदेखि ३० युनिटसम्म प्रति युनिट रु. ६.८५ र ३१ युनिटदेखि ५० युनिटसम्म प्रति युनिट रु. ६.९० र ५१ युनिटदेखि १०० युनिटसम्म प्रति युनिट रु. ७.५० र १०१ देखि २५० युनिटसम्म रु. ७.५० र २५० युनिटमाथि प्रति युनिट रु. ९.६० का दरले महसुल लाग्ने।

क्र. सं.	किलोवाट-घण्टा (मासिक)	न्यूनतम मासिक शुल्क (रु.)	इनर्जी शुल्क (रु. प्रति किलोवाट-घण्टा: युनिट)	बिलिङ गर्ने तरिका
				(उदाहरण: २५५ युनिट: रु. $१५० + २० \times २.८० + १० \times ६.८५ + २० \times ६.९० + ५० \times ७.५०$ $+ १५० \times ७.५० + ५ \times ९.६० =$ जम्मा रु. १,९६०.५०)

यसै तरिकाले १५, ३०, र ६० एम्पिएरका सिङ्गल फेजको बिलिङ गर्ने।

द्रष्टव्य:

क) श्री-फेजबाट विद्युत आपूर्ति लिने ग्राहस्थ वर्गका उपभोक्ताको हकमा आषाढदेखि कार्तिकसम्म वर्षायामको महसुल दर र मङ्सिरदेखि जेष्ठसम्म सुख्खायामको महसुल दर लाग्नेछ।